

ELEVPAKET

A large crowd of people, seen from an aerial perspective, is arranged in a formation that mimics the flag of the European Union. The people are standing on a white surface, and their shadows are cast to the right. The formation consists of a circle of people at the top, with twelve vertical lines of people descending from it, each line representing a star in the EU flag. The lines are of varying lengths, creating a sense of depth and movement.

EU- DEMOKRATI I PRAKTIKEN

Tyck till med det europeiska
medborgarinitiativet

Europeiska
medborgar-
initiativet

ENHET 1: EN KORT INTRODUKTION OM EU

KLASSARBETE

EU:S VÄRDERINGAR

Det finns sex kärnvärden i hjärtat av EU. Lissabonfördraget förklarar dem på följande sätt:

"Unionen bygger på värdena respekt för mänsklig värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekt för mänskliga rättigheter, inklusive rättigheterna för personer som tillhör minoriteter. Dessa värderingar är gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle där mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och jämställdhet mellan kvinnor och män måste råda."

Artikel 2 i Lissabonfördraget

Titta på EU-värderingarna som anges nedan. Försök att rangordna dessa värderingar efter vad de betyder för dig tillsammans med din grupp.

- a) Mänsklig värdighet...
- b) Frihet...
- c) Demokrati...
- d) Jämlikhet...
- e) Rättsstatsprincipen...
- f) Mänskliga rättigheter...

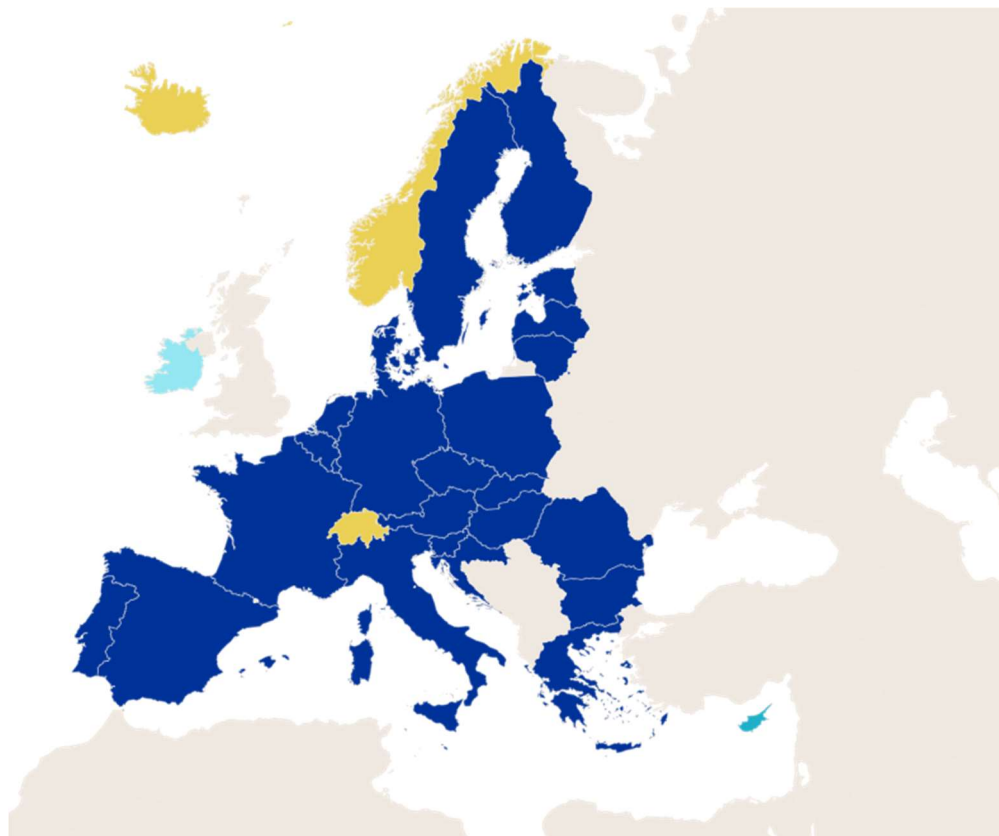
Använd utrymmet nedan för att göra anteckningar om varför du placerar dem i denna ordning och försök definiera vad varje term betyder för dig. Diskutera sedan dina idéer med resten av klassen. Du kan använda förklaringarna på sidan 29 för att hjälpa dig.

SCHENGENOMRÅDET

Hur många medlemmar i Schengenområdet kan du komma på? Skriv dem i rutan nedan.
Använd kartan för att hjälpa dig:

- EU-land som fullt ut tillämpar Schengenbestämmelserna
- EU-land som inte tillämpar Schengenbestämmelserna fullt ut
- EU-land som närmar sig full tillämpning av Schengenbestämmelserna
- Land utanför EU som fullt ut tillämpar Schengenbestämmelserna

© Europeiska unionen, 2025.

Medlemmar i Schengenområdet (juni 2025)

Vilka EU-länder tillämpar inte Schengenreglerna fullt ut?

DE FYRA FRIHETERNA

Din lärare kommer att tilldela dig en av de fyra friheterna i EU (varor, kapital, tjänster, personer). För den frihet du har blivit given, gör anteckningar under följande rubriker med din grupp och dela sedan med klassen:

- 1) Vilka är fördelarna för företag?
- 2) Vilka är fördelarna för EU-medborgare?
- 3) Hur har du gynnats personligen?

EU:S VERKSAMHETSOMRÅDEN

Tabellen nedan visar några av EU:s verksamhetsområden:

Tullunion	Havs- och fiskeripolitik	Grundläggande rättigheter
Konkurrensregler	Miljö	Folkhälsa
Penningpolitik	Konsumentskydd	Forskning och rymdpolitik
Handel	Transport	Transeuropeiska nät
Marina växter och djur	Energi	Rättvisa
	Sysselsättning och socialpolitik	Jordbruk
	Inre marknad	Migration och inrikes frågor
		Utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd

Vilka verksamhetsområden faller följande under?

1. Du får minst två års garanti när du köper en ny bärbar dator.
2. Om ditt flyg är försenat länge eller blir inställt får du ersättning.
3. Dina kvalifikationer i ett EU-land erkänns i ett annat.
4. Minst 20 lediga dagar varje år för en heltidsanställd.
5. Det maximala antalet torsk som fiskare får fånga.
6. Mängden energi (gas/elektrisk) som behöver komma från förnybara energikällor, såsom sol- och vindenergi.
7. Den maximala mängden fina partiklar som tillåts vara i luften.

ANTECKNINGAR

LEKTIONSGENOMGÅNG

VIKTIGA FÖRDRAG

Den europeiska unionen som vi känner den idag är resultatet av en rad fördrag som dess medlemmar enats om. Använd faktabladet på sidan 26 eller internet och svara på följande frågor.

Ex. 1) Placera följande fördrag (a-e) i korrekt kronologisk ordning (1-5):

- a) Maastrichtfördraget
- b) Parisfördraget
- c) Schengenkonventionen
- d) Romfördraget
- e) Lissabonfördraget

1: ____ 2: ____ 3: ____ 4: ____ 5: ____

Ex. 2) Vilka av fördragen ovan (a-e) beskrivs nedan?

- I. Detta fördrag var ett försök att säkerställa fred i Europa efter andra världskriget.
..... [__]
- II. Detta fördrag introducerade det europeiska medborgarinitiativet. [__]
- III. Detta fördrag gjorde det möjligt att flytta mellan EU-länder
utan gränskontroller. [__]
- IV. Detta fördrag skapade den europeiska ekonomiska gemenskapen. [__]
- V. Detta fördrag skapade begreppet europeiskt medborgarskap. [__]

EU:S VÄRDERINGAR

Ex. 3) För var och en av värdena som listas nedan, gå online och hitta några EU-åtgärder relaterade till att främja eller skydda dessa värden.

- a) Mänsklig värdighet
- b) Frihet
- c) Demokrati
- d) Jämlikhet
- e) Rättsstatsprincipen
- f) Mänskliga rättigheter

Var beredd att dela dina svar med din grupp i början av nästa enhet.

SCHENGENOMRÅDET

Schengenområdet består av europeiska länder som har kommit överens om att avskaffa gränskontroller mellan sig.

Ex. 4) Avgör om vart och ett av följande påståenden är sant (S) eller falskt (F)

- a) Alla Schengenmedlemmar är fullvärdiga medlemmar i EU...
- b) Det finns för närvarande 29 Schengenmedlemmar...
- c) Du behöver ingen form av ID när du reser i Schengenområdet...
- d) Om du är en EU-medborgare som reser från Grekland till Estland på landsväg, måste du gå igenom gränskontrollerna på färdvägen...
- e) Du bor i Spanien och har en vän som kommer på besök från Ecuador. De får visum och anländer till Spanien. Tillsammans bestämmer ni er för att ta flyget för att besöka en annan vän i Frankrike under några dagar. Din vän måste ansöka om ett annat visum...

DEN INRE MARKNADEN OCH TULLUNIONEN

EU syftar till att göra det möjligt för EU-medborgare att studera, bo, handla, arbeta och gå i pension i vilket EU-land som helst och njuta av produkter från hela unionen. För att göra detta säkerställer den fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och personer på en inre EU-marknad. Genom att ta bort tekniska, juridiska och byråkratiska hinder tillåter EU också medborgarna att handla och fritt göra affärer.

Ex. 5) För vart och ett av följande uttalanden, avgör vilken eller vilka friheter som utövas. Ringa in dina svar.

- a) Du bestämmer dig för att köpa ett fritidshus i ett annat EU-land och vistas där med jämna mellanrum under hela året.
Varor/tjänster/kapital/personer.
- b) Du arbetar som översättare baserad i ditt hemland, och du arbetar för och får betalt av kunder från hela EU.
Varor/tjänster/kapital/personer.
- c) Du vill utöka din verksamhet genom att ta över ett företag i ett angränsande EU-land och skicka dina produkter dit för försäljning.
Varor/tjänster/kapital/personer.
- d) Du är olivoljeproducent och du öppnar en webbshop för att sälja dina produkter direkt från din gård.
Varor/tjänster/kapital/personer.
- e) Du börjar studera på ett universitet i ett annat EU-land. Medan du är där tar du ett deltidsjobb på en restaurang på kvällen. Varor/tjänster/kapital/personer.

EU:S VERKSAMHETSOMRÅDEN

Europeiska unionen kan endast agera inom de områden där dess medlemsländer har gett den tillstånd att göra det via EU-fördragen.

Ex. 6) Tabellen nedan på sidan 30 visar några av EU:s verksamhetsområden. Välj ut tre av dessa områden och gå online och hitta ett exempel på lagregler/akter som EU har antagit för varje område. Du kan Googla på "EU-lagar om...".

Ex. 7) EU har tre nivåer av befogenhet, fyll i den typ av befogenhet som saknas:

- a) befogenhet, där medlemsstaterna kan lagstifta och anta rättsligt bindande åtgärder om unionen inte har gjort det.
- b) befogenhet, där EU antar åtgärder för att stödja eller komplettera medlemsstaternas politik.
- c) befogenhet, där endast unionen kan lagstifta och medlemsstaterna enbart genomför.

FÖRBEREDELSE INFÖR NÄSTA LEKTION

I nästa lektion kommer du att titta på hur demokrati fungerar i Europeiska unionen. Före lektionen, se om du kan svara på följande frågor. Var beredd att diskutera dem med de andra eleverna.

- a) Vem är din representant i Europaparlamentet (MEP)?
- b) När kommer nästa val till Europaparlamentet att hållas?
- c) Hur gammal måste man vara för att rösta i EU-valet?
- d) Kan du fortfarande rösta i EU-valet om du bor i ett annat EU-land?
- e) Vem stiftar lagarna i ditt land och hur antas de?

Länkar för ytterligare information (alla webbplatser är tillgängliga på alla officiella språk, välj bara din).

[Europeiska unionens historia](#)

[Mänskliga rättigheter i Europeiska unionen](#)

[Europeiska unionens symboler](#)

[Europeiska unionens medlemmar](#)

VALFRI AKTIVITET

Inför nästa lektion, notera saker du stöter på i ditt dagliga liv som har påverkats av EU-lagstiftning. Var beredd att diskutera vad du har hittat i nästa lektion.

ENHET 2: DEMOKRATI I EU

KLASSARBETE

EU:S BESLUTSFATTANDE ORGAN

Din lärare kommer att förklara Europeiska unionens tre huvudsakliga beslutsfattande organ. Du kan använda följande informationsrutor för att hjälpa dig.

Vad gör Europeiska kommissionen?

Föreslår nya lagar

Europeiska kommissionen är den enda EU-institution som har rätt att lägga fram lagar för antagande av Europaparlamentet och Europeiska rådet som:

- skyddar EU:s och dess medborgares intressen i frågor som inte kan hanteras effektivt på nationell nivå
- får tekniska detaljer rätt genom att rådfråga experter och allmänheten

förvaltar EU:s politik och fördelar EU-medel

- fastställer EU:s utgiftsprioriteringar, tillsammans med rådet och parlamentet
- upprättar årliga budgetar för godkännande av parlamentet och rådet
- övervakar hur pengarna används, under granskning av Revisionsrätten

Upprätthåller EU-lagstiftningen

- tillsammans med EG-domstolen, säkerställer att EU-lagstiftningen tillämpas korrekt i alla medlemsländer

Representerar EU internationellt

- talar på alla EU-länders vägnar i internationella organ, särskilt inom handelspolitik och humanitärt bistånd
- förhandlar fram internationella avtal för EU

Sammansättning

Politiskt ledarskap tillhandahålls av ett team av 27 kommissionärer (en från varje EU-land) – ledd av kommissionens ordförande, som bestämmer vem som är ansvarig för vilket politikområde. Ordföranden nomineras av Europeiska rådet (som representerar stats- och regeringscheferna från varje EU-land) med hänsyn till resultatet av valet till Europaparlamentet. Han/hon godkänns sedan av Europaparlamentet. De andra ledamöterna nomineras av sina länder och går igenom ett godkännandeförfarande som involverar den nya ordföranden, Europaparlamentet och Europeiska rådet.

[Europeiska kommissionen](#)

Vad gör Europeiska rådet?

- Förhandlar om och antar EU-lagar
- Rådet är en av EU:s viktigaste beslutsfattare.
- Det förhandlar om och antar lagstiftningsakter, i de flesta fall tillsammans med Europaparlamentet. Rådet består av ministrar från alla EU-länder.
- Samordnar medlemsstaternas politik

Rådet ansvarar för att samordna medlemsländernas politik inom specifika områden, såsom:

- ekonomisk politik och finanspolitik
- utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott
- sysselsättningspolitik

Utvecklar EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik

Rådet definierar och genomför EU:s utrikes- och säkerhetspolitik på grundval av riktlinjer fastställda av Europeiska rådet. Detta inkluderar även EU:s utveckling och humanitära bistånd, försvar och handel.

Ingår internationella överenskommelser

Rådet ger kommissionen mandat att förhandla på uppdrag av EU:s avtal mellan EU och länder utanför EU och internationella organisationer. Vid slutet av förhandlingarna beslutar rådet om undertecknande och ingående av avtalet.

Antar EU:s budget

Rådet antar EU:s budget tillsammans med parlamentet.

Budgetperioden omfattar ett kalenderår. Den antas vanligtvis i december och börjar gälla den 1 januari följande år.

[Rådet](#)

Vad gör Europaparlamentet?

Stiftar lagar

- Antar EU-lagar tillsammans med Europeiska rådet, baserat på Europeiska kommissionens förslag
- Beslutar om internationella avtal
- Beslutar om utvidgningar
- Granskar kommissionens arbetsprogram och uppmanar kommissionen att föreslå lagstiftning

Utövar kontroll

- Granskar andra EU-institutioner för att se till att de arbetar på ett demokratiskt sätt.
- Väljer kommissionsordförande och godkänner hela kommissionen Har möjlighet att avsätta kommissionen genom en misstroendeomröstning.
- Beviljar ansvarsfrihet, dvs. godkänner EU:s förvaltning av budgeten
- Granskar medborgares framställningar och upprättar förfrågningar
- Diskuterar penningpolitik med Europeiska centralbanken
- Ställer frågor till kommissionen och rådet
- Bevakar val

Förbereder budget

- Antar EU:s budget tillsammans med rådet
- Godkänner EU:s långtidsbudget, "den fleråriga budgetramen"

Sammansättning

Val hålls vart 5:e år. Hur många ledamöter varje land har bestäms i princip av folkmängden: inget land får ha färre än 6 eller fler än 96 ledamöter och det totala antalet får inte överstiga 750 (plus talmannen). Under mandatperioden 2024–2029 är antalet ledamöter 719 plus ordföranden. I parlamentet sitter ledamöterna grupperade efter politisk tillhörighet, inte nationalitet.

Talmannen företräder parlamentet i de andra EU-institutionerna och i övriga världen och ger det slutliga klartecknet till EU-budgeten.

[Europaparlamentet](#)

ANTECKNINGAR

LEKTIONSGENOMGÅNG

DE VIKTIGASTE BESLUTFATTANDE INSTITUTIONERNA I EUROPEISKA UNIONEN

Det finns tre huvudorgan som arbetar tillsammans för att besluta om EU:s lagar och regler. Dessa är: Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Europeiska unionens råd.

Ex. 1) Vilken av följande institutioner beskrivs nedan? Skriv "K" för kommissionen, "P" för parlamentet och "R" för rådet.

Kom ihåg att du kan använda internet för att hitta information.

- a) Dessa organ har 27 medlemmar. ()
- b) Medlemmarna i detta organ röstas fram direkt av EU-medborgare. ()
- c) Detta organ föreslår lagar. ()
- d) Detta organ består av en minister från varje medlemsstat. ()
- e) Dessa två organ måste komma överens om en lag för att den ska kunna antas.
..... ()
- f) Varje medlem i detta organ är ansvarig för varsitt politikområde. ()
- g) Detta organ ansvarar för att utöva kontroll över andra EU-organ. ()
- h) Dessa två organ godkänner budgeten för EU. ()

I Europeiska unionen är våra statliga och lokala myndigheter demokratiska. Det finns dock andra sätt att styra en stat. Använd internet eller en ordbok för att hjälpa dig med följande övning.

Ex. 2) Matcha regeringsformen till vänster med dess definition till höger.

a) Anarki	1. En regeringsform där den ärftliga härskaren styr på egen hand. Deras makt är gränslös.
b) Absolut monarki	2. En regeringsform som kännetecknas av en ovald ledare eller grupp av ledare som innehar regeringsmakten med i princip obegränsad makt. Ofta understödd av militären.
c) Teokrati	3. Ett samhälle fritt bildat utan myndigheter eller styrande organ.
d) Oligarki	4. En regering där Gudomen anses inneha den högsta makten och där den eller de styrande har sin makt från denne eller är dennes ställföreträdare.
e) Diktatur	5. Ett samhälle som styrs eller kontrolleras av människor med stor rikedom eller inkomst.
f) Plutokrati	6. En form av maktstruktur där makten vilar hos ett litet antal människor.

EU:S LAGSTIFTNINGSPROCESS

Nya lagar inom EU stiftas vanligtvis enligt ett standardförfarande som involverar de tre EU-lagstiftande organen: Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Europeiska rådet.

Ex. 3) Läs följande påståenden och avgör om det är sant (S) eller falskt (F). Om de är falska, var beredd att förklara varför.

- a) Alla tre institutioner kan inleda lagstiftningsprocessen. ()
- b) Parlamentet och kommissionen måste komma överens för att en lag ska kunna antas. ()
- c) Både parlamentet och rådet kan ändra förslag. ()
- d) Innan förslaget läggs fram pågår en remissprocess. ()
- e) EU kan stifta lagar i vilken fråga som helst. ()

DET EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET

Det europeiska medborgarinitiativet (ECI) är ett sätt för europeiska medborgare att påverka EU:s politik. Det är en form av deltagardemokrati.

Alla europeiska medborgare som är tillräckligt gamla för att rösta i val till Europaparlamentet kan starta eller stödja ett ECI. Åldersgränsen för att rösta i EU-valet kan skilja sig åt: medan det är 18 i de flesta länder, är det 17 i Grekland och 16 i Österrike, Malta, Tyskland och Belgien. EU-länder kan sänka stöldåldern för ett ECI till 16 år; Estland har gjort det. Kolla in den senaste statusen för ditt land på:

https://citizens-initiative.europa.eu/data-requirements_sv

FÖRBEREDELSE INFÖR NÄSTA LEKTION

Var redo att diskutera följande frågor med dina klasskamrater:

- 1) Hur mycket uppmärksamhet ägnar du åt hur Europeiska unionen fungerar? Följer du dem på sociala medier/på nyheterna?
- 2) Tycker du att det sätt som EU:s beslut fattas på är demokratiskt?
- 3) Tror du att Europeiska unionen skulle kunna göras mer demokratisk?
- 4) Finns det något du tycker skulle vara en bra idé för ett initiativ?

Gå till https://citizens-initiative.europa.eu/_sv. Scrolla ner på sidan för att se några av de nyare initiativen eller använd fliken "Hitta initiativ" för att söka. Hitta ett initiativ som du är beredd att stödja. Inför nästa lektion, var beredd att förklara varför du skulle stödja detta initiativ. Vad vet du redan om problemet?

VALFRI AKTIVITET

Skapa en kort undersökning för dina skolkamrater för att ta reda på hur mycket de vet om hur Europeiska unionen fungerar och vad den är ansvarig för. Analysera och diskutera resultaten i klassen.

ENHET 3: DET EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET

KLASSARBETE

REGLER FÖR DET EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET

Det europeiska medborgarinitiativet är en form av deltagardemokrati. Det är ett sätt för EU-medborgare att påverka utformningen av lagar och politik i EU. Alla som är tillräckligt gamla och röstberättigade i val till Europaparlamentet kan registrera ett initiativ (om det uppfyller vissa kriterier). Stegen är följande:

- 1) Hitta ytterligare sex personer från ytterligare sex EU-länder som är berättigade att rösta i valet till Europaparlamentet, för att bilda ett team med dig.
- 2) Definiera era mål och be Europeiska kommissionen att registrera initiativet.
- 3) Efter ett positivt beslut publiceras initiativet på ECI:s webbplats.
- 4) Samla in minst 1 miljon namnunderskrifter från minst 7 EU-länder inom 12 månader (online eller på papper).
- 5) Få stödförklaringarna intygade av nationella myndigheter.
- 6) Skicka in erat initiativ till kommissionen.
- 7) Möte med kommissionen.
- 8) Offentlig utfrågning i Europaparlamentet.
- 9) Svar från Europeiska kommissionen.
- 10) Uppföljning av kommissionen av föreslagna åtgärder, om tillämpligt.

HUR SKULLE DU UTVECKLA EN KAMPANJ? GÖR ANTECKNINGAR.

- Vad skulle du kalla kampanjen?
- Vad skulle du göra för att hitta deltagare i 6 andra EU-länder?
- Vad kan du behöva lägga pengar på?
- Hur skulle du samla in pengar till din kampanj?
- Hur skulle du "sälja in" din idé för att få namnunderskrifter?
- Hur skulle du fånga medias uppmärksamhet?

LEKTIONSGENOMGÅNG

Ex. 1) Som en del av läxan till lektion 2 ombads du att bestämma ett initiativ som du kunde rösta på. Gå tillbaka till detta initiativ och dess dedikerade webbplats och gör anteckningar om följande:

- 1) Vad lockade dig först till initiativet?
- 2) Vilka metoder använde arrangörerna för att övertyga dig? Tänk på hur de försökte stödja sina argument. Vilka uttryck använde de? Hur använde de bilder och grafik? Hur får alla beståndsdelarna dig att känna? Gör några anteckningar i rutorna nedan.

Text

Bilder/video

Grafik

Annat

FÖRBEREDELSE INFÖR NÄSTA LEKTION

Ex. 2) Gå till https://citizens-initiative.europa.eu/find-initiative_sv?STATUS%5B0%5D=ANSWERED, där hittar du initiativ som kommissionen har besvarat. Ta en titt på några av dem och kolla in deras hemsida om de har en. Vad tror du att det var som gjorde dem framgångsrika? Var beredd att diskutera dem i början av nästa lektion.

Ex. 3) Fundera på kampanjen du röstade på under förra lektionen. Om du skulle sköta kampanjen, hur skulle du försöka göra den framgångsrik? Fundera på vad du kan göra både online och offline. Gör några anteckningar i utrymmet nedan.

VALFRI AKTIVITET

Skapa en förslagslåda eller genomför en omröstning online för att ta reda på vilka frågor andra elever i din skola oroar sig över på europeisk nivå. Vad fick du reda på?

ENHET 4: Att Starta Och Driva Ett Europeiskt Medborgarinitiativ

KLASSARBETE

STRATEGIER FÖR ÖVERTALNING

Logik:

Är det en vettig idé? Finns det ett direkt samband mellan den åtgärd som efterlyses och till exempel förbättringar i samhället/ekonomin vardagslivet/hälsa?

Känslor:

Är frågan något som folk är rädda för? Hur mycket bättre kommer de att må om frågan blir löst? Hur kommer de att känna om den inte får en lösning/om de inte gör något? Är frågan något folk kan känna empati med? Är det något som inger hopp?

Etik:

Finns det en moralisk fråga här? Är frågan moraliskt fel? Borde vi lösa frågan helt enkelt för att det är rätt sak att göra (även om det kan bli till en kostnad)?

Trovärdighet:

Finns det tillförlitliga källor som stödjer ditt förslag (vetenskap, forskning, etc.)? Finns det individer/grupper vi beundrar eller respekterar (och som har visat sig vara kunniga) som har intagit en liknande position eller är involverade i handling?

KLASSARBETE: HITTA EN GEMENSAM GRUND

Att hitta en gemensam grund och förstå de olika inblandade parternas olika perspektiv är avgörande när man stiftar EU-lagar. Detta kommer också att vara tillämpligt på idén om lag som medborgarna initierade med hjälp av ECI. Om ett europeiskt medborgarinitiativ lyckas samla in 1 miljon underskrifter och kommissionen beslutar att lägga fram ett lagförslag, måste medlagstiftare, Europaparlamentet och rådet nå en kompromiss. Innan kommissionen föreslår lagstiftning måste den överväga synpunkterna från alla parter som kommer att påverkas. Parlamentets ledamöter kommer att överväga effekten på människor och företag i deras valkretsar; och i rådet kommer representanterna för varje EU-land att se på frågan från en individuell nationell nivå, eftersom vissa länder kan påverkas mer eller annorlunda än andra. Alla dessa organ måste förhandla och kompromissa om initiativet ska bli en lag.

KLASSARBETE: PERSONA

Din grupp kommer att tilldelas en "persona", en imaginär person som du kanske vill övertala. Lägg till några idéer i tabellen nedan för din persona.

Saker jag oroar mig för:	Saker som får mig att känna mig trygg:

ANTECKNINGAR

LEKTIONSGENOMGÅNG

Din läxa för den här lektionen är att skapa en video för att marknadsföra ditt valda initiativ. Reglerna är följande:

- Arbeta i en grupp på 3 eller 4 och gör en video som stödjer initiativet du bestämt dig för under lektionen; videon bör inte vara längre än 3 minuter.
- Du kan spela karaktärer i videon, (dvs. du kan vara någon i en annan åldersgrupp, med ett annat yrke, etc.).
- Om du vill kan du lägga till musik och/eller grafik i din video.
- Du ansvarar för att få tillstånd att filma på platser eller inkludera andra personer om det behövs.
- Det ska finnas eftertexter som anger vem som har ansvarat för vilken del av projektet.

TIPS FÖR ATT GÖRA EN FRAMGÅNGSRIK VIDEO

För att göra en framgångsrik video är planering allt. Innan du tänker på att börja filma bör du ha gjort följande:

- **Gör research om ditt initiativ.** Du måste se till att du har tillförlitliga fakta och siffror tillgängliga.
- Välj vad du tycker är **de viktigaste frågorna**. Kom ihåg att du bara har tre minuter på dig. Du kanske inte hinner med att säga allt.
- Tänk på olika grupper av människor som kan ha **en annan uppfattning än dig**. Vilka argument kan de ha mot ditt initiativ? **Hur kan du bemöta dessa argument?**

När du har organiserat dina idéer är det dags att skriva ditt manus. Detta bör innehålla texten och instruktionerna för talarna, kameraoperatören och eventuella effekter som du kanske vill lägga till i videon när du har filmat klart. Tänk på följande.

- Din video bör **vända sig direkt till tittaren**; de ska känna att det är dem du pratar med. Så se till att du använder rätt form av språk.
- Använd de olika strategierna som du lärde dig under lektionen. Använd dem för att hjälpa dig bestämma hur du ska uttrycka idéer. **Inkludera språk som talar till logik, känslor, etik och trovärdighet**, beroende på vad som är till stöd för din argumentation.
- Fundera på **vem din publik kan vara**. Du ska dela detta med dina studiekamrater, men fundera lite på hur någon som din lärare bör tilltalas.
- **Håll språket tydligt och rakt på sak**. När du skriver ditt manus, läs det högt för att se hur lätt det är att säga. **Kortare meningar är bättre än längre.**
- När du tror att du är klar med manuset, **läs hela texten högt och ta reda på hur lång tid det tar**. Om den är över tre minuter lång måste du redigera den. Tänk på att du kan behöva lämna tid för andra inslag som du kommer att inkludera i videon.

Du kan nu planera din video. Det är en bra idé att även rita ett bildmanus. Ett bildmanus är en plan för videon från början till slut. Den kan vara ganska översiktlig, men den bör inkludera alla scener och allt som du ska ha med i den slutliga versionen. Du kan googla och hitta exempel på bildmanus online.

KOM IHÅG:

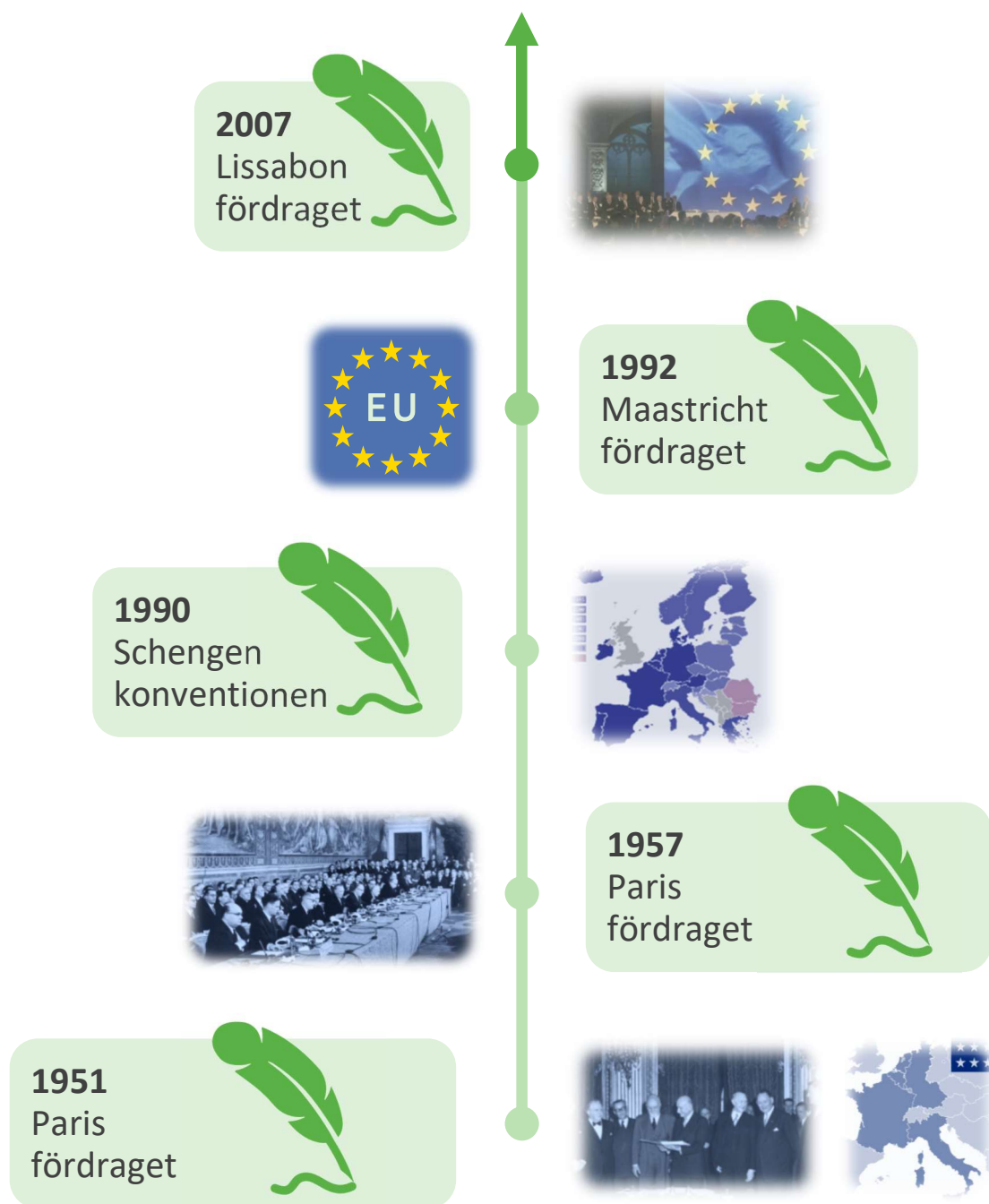
- **Videon behöver inte vara komplicerad för att bli framgångsrik.** Planera inte att göra saker som du inte är säker på att du kan genomföra tekniskt.
- Det går bra att använda kameran på din telefon. Det kan finnas videoredigeringsprogram på din enhet som du kan använda för att redigera. Om inte så finns det gratis videoredigeringsprogram tillgängligt på internet, t.ex. OpenShot. Observera att du är ansvarig för att kontrollera allt du laddar ner för virus etc., och du bör undvika att lämna ut din personliga information. **Om du är osäker på något online, vänligen sök råd från en lärare eller annan ansvarig vuxen.**
- Försök att **undvika att bara en person sitter framför kameran och läser upp manuset.** Detta kan vara tråkigt och svårt att filma, eftersom människor gör misstag. Försök att dela upp manuset mellan medlemmarna i gruppen för att **skapa variation** och göra det lättare för alla att lära sig vad de har att säga.
- Om du är bekant med redigeringsprogram, kom ihåg att du kan klippa till bilder eller grafik och använda musik eller voiceover. Material du hittar på nätet kan vara föremål för upphovsrätt, så det är en bra idé att **använda royaltyfritt material.**
- Tänk på frågor som ljus och ljud, speciellt om du ska filma utomhus där buller kan komma från olika källor som vinden, en närliggande väg, etc.
- Du kommer att bli filmad. **Fundera lite på vad du ska ha på dig,** se till att det är något som är representativt för hur du vill framstå för din publik. Smink är vanligtvis inte nödvändigt.
- Framför allt ska din video ha ett bra **flyt och energi.**

Gratulerar

du har slutfört den här modulen och lärt dig mer om demokrati i den Europeiska unionen. Demokrati fungerar bara om alla spelar sin roll, och du har nu lärt dig ett av sätten som gör att du kan spela en aktiv roll. Det europeiska medborgarinitiativet låter dig göra din röst hörd, och du kan göra en positiv förändring inte bara för dig utan för alla i Europeiska unionen.

FAKTABLAD OM EUROPEISKA UNIONENS FÖRDRAG

EU:s viktigaste fördrag

[Mer information om fördrag](#)

Följande fördrag representerar fem viktiga milstolpar i Europeiska unionens historia. Följ länkarna efter varje inforuta om du vill ha mer information. Kom ihåg att du kan byta språk i samtliga fall.

PARISFÖRDRAGET 1951

Europeiska unionens historia började på 1950-talet, efter andra världskrigets slut. Syftet var att förhindra ett nytt krig på den europeiska kontinenten. Parisfördraget var det första steget mot europeisk integration. Den bildade Europeiska kol- och stålgemenskapen som förde samman sex europeiska länder (Frankrike, Västtyskland, Italien, Belgien, Luxemburg och Nederländerna) mellan vilka handeln med kol och stål kunde äga rum utan hinder. Huvudsyftet med Europeiska kol- och stålgemenskapen var att integrera de deltagande europeiska nationernas ekonomier för att göra konflikter mindre sannolika, och även göra det uppenbart om en medlem använde stål för att bygga upp vapen som förberedelse för ett eventuellt krig.

ROMFÖRDRAGET 1957

Detta fördrag bildade Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) som förde samman 6 länder (Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna) för att arbeta för integration och ekonomisk tillväxt genom handel.

Det skapade en gemensam marknad baserad på fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Det skapade också en tullunion, tog bort interna tullavgifter och satte gemensamma tullavgifter för varor som kom utifrån.

Många av de EU-institutioner vi känner i dag inrättades genom detta fördrag:

- Ministerrådet
- Kommissionen
- Den parlamentariska församlingen (Europaparlamentet)
- EG-domstolen
- Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

SCHENGENKONVENTIONEN 1990

Schengenkonventionen upprättade ett område med fri rörlighet utan gränskontroller mellan undertecknarna. Den har sedan dess införlivats i EU-lagstiftningen och är nu ett uttalat mål för Europeiska unionen.

MAASTRICHTFÖRDRAGET 1992

Detta är fördraget som upprättade Europeiska unionen. Bland mycket annat introducerade det idén om den "europeiska medborgaren", som tillåter medborgare i vilket EU-land som helst att bo och arbeta i vilken annan medlemsstat som helst. Det gav dem också andra rättigheter och skydd.

En annan viktig del av fördraget var att det fastställde idén om en gemensam valuta och samordning av den ekonomiska politiken, vilket ledde till skapandet av euron och Europeiska centralbanken.

Fördraget centraliserade många ansvarsområden som tidigare varit de nationella regeringarnas ansvar då det skulle leda till ytterligare harmonisering inom hela Europeiska unionen. Den medförde också vissa förändringar i maktstrukturen inom EU-institutionerna.

LISSABONFÖRDRAGET 2007

Detta fördrag byggde på och ändrade de fördrag som var verksamma vid den tiden. Det gav Europeiska unionen en juridisk person, vilket innebar att den nu kunde underteckna fördrag eller ansluta sig till organisationer som ett enda organ. Den gjorde stadgan om de grundläggande rättigheterna juridiskt bindande och gav den samma juridiska värde som fördragen. Den klargjorde också frågor om EU:s befogenhet.

Av stor betydelse var att fördraget säkerställde att det skulle bli mer demokrati genom att öka Europaparlamentets makt.

Det tillhandahöll även en mekanism för vanliga medborgare att ha en direkt effekt på EU:s politik och lagstiftning. Det var här som det europeiska medborgarinitiativet (ECI) introducerades.

Europeiska unionens kärnvärden

MÄNSKLIG VÄRDIGHET

Begreppet människovärde är tron att alla människor har ett speciellt värde som är knutet enbart till deras mänsklighet. Det har ingenting att göra med deras klass, ras, kön, religion, förmågor eller någon annan faktor förutom att de är människor.

Mänsklig värdighet rättfärdigar mänskliga rättigheter. När människor delas upp och tillskrivs ett värde baserat på egenskaper som klass, kön, religion och så vidare, skapar det ojämlika samhällen där diskriminering frodas. Personer som tilldelas ett högre värde blir särbehandlade. Vem som helst som inte passar in i den privilegierade kategorin kan bli övergiven eller förtryckt.

FRIHET

Den fria rörligheten ger medborgarna rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom unionen. Individuella friheter som respekt för privatlivet, tankefrihet, religionsfrihet, mötesfrihet, yttrandefrihet och information skyddas av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

DEMOKRATI

EU arbetar med representativ demokrati och deltagardemokrati. Att vara en europeisk medborgare innebär att åtnjuta politiska rättigheter. Varje vuxen EU-medborgare har rätt att ställa upp som kandidat och att rösta i val till Europaparlamentet. EU-medborgare har rätt att ställa upp som kandidat och rösta i sitt hemland eller i sitt ursprungsland. Medborgare kan också direkt påverka EU:s politik genom verktyg som det europeiska medborgarinitiativet.

JÄMLIKHET

Jämlikhet handlar om lika rättigheter inför lagen för alla medborgare. Principen om jämställdhet mellan kvinnor och män ligger till stöd för all europeisk politik och är grunden för den europeiska integrationen. Det gäller inom alla områden. Principen om lika lön för lika arbete blev en del av Romfördraget 1957.

RÄTTSSSTATSPRINCIPEN

EU bygger på rättsstatsprincipen. Allt EU gör grundar sig på fördrag, frivilligt och demokratiskt överenskomna av medlemsstaterna. Lag och rättvisa upprätthålls av ett oberoende rättsväsende. EU-länderna gav slutlig jurisdiktion till EG-domstolen, vilkas domar måste respekteras av alla.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Mänskliga rättigheter skyddas av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessa omfattar rätten att vara fri från diskriminering på grund av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, rätten till skydd av dina personuppgifter och rätten att få tillgång till rättvisa.

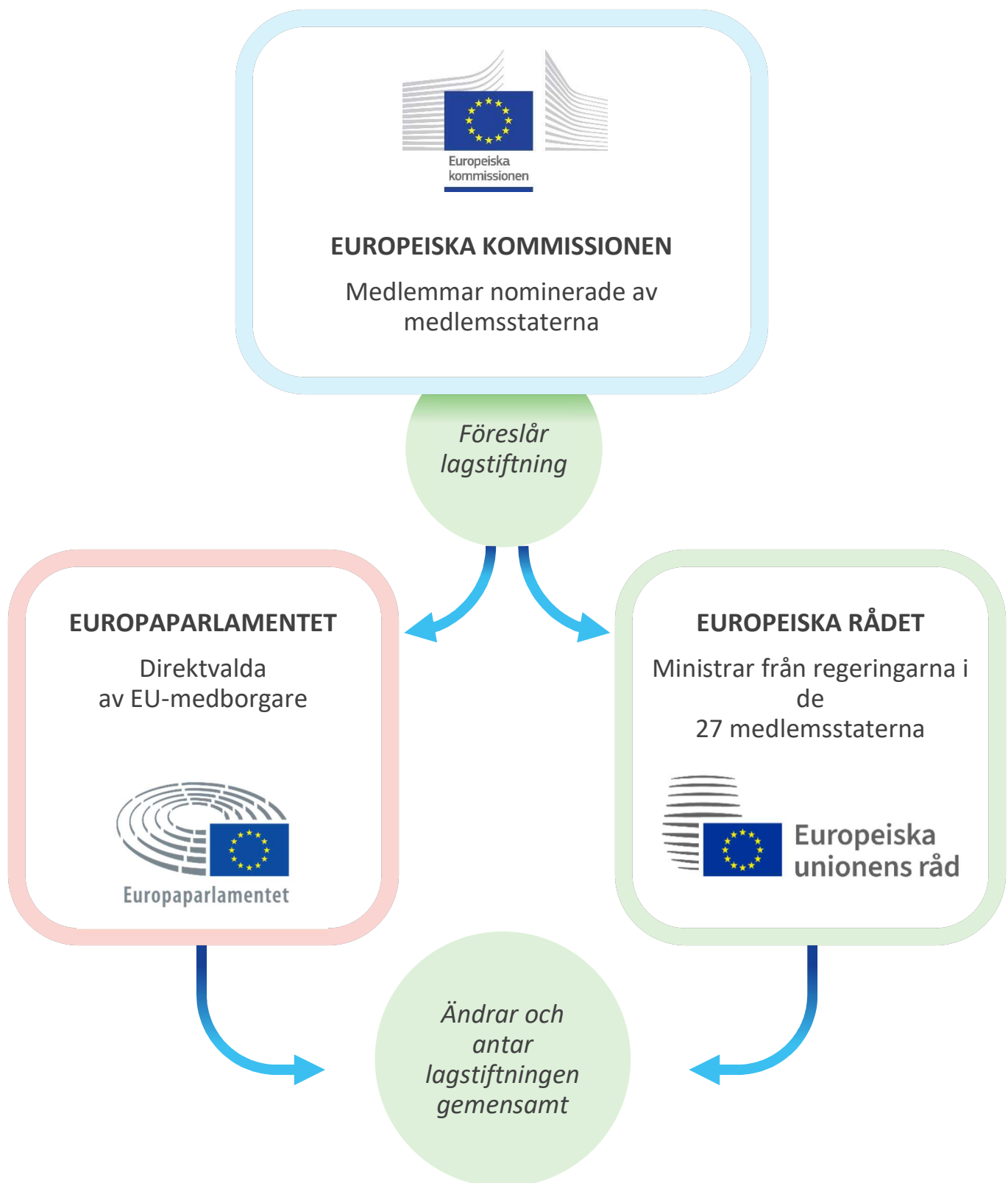
EU:S VERKSAMHETSOMRÅDEN (ett urval)

Exklusiv befogenhet	Delad befogenhet	Stödjande befogenhet
Tullunion	Inre marknad	Folkhälsa
Konkurrensregler	Sysselsättning och socialpolitik	Industri
Penningpolitik	Jordbruk	Kultur
Handel	Havs- och fiskeripolitik	Turism
Marina växter och djur	Miljö	Utbildning och träning, ungdomsfrågor och idrott
	Konsumentskydd	Civilskydd
	Transport	Administrativt samarbete
	Transeuropeiska nät	
	Energi	
	Rättvisa	
	Grundläggande rättigheter	
	Migration och inrikes frågor	
	Folkhälsa	
	Forskning och rymdpolitik	
	Utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd	

[EU:s verksamhetsområden](#)

EU:S LAGSTIFTNINGSPROCESS

© Europeiska Unionen, 2025

Återanvändning är tillåten förutsatt att källan anges. Europeiska kommissionens återanvändningspolicy handlingar regleras av beslut 2011/833/EU (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39).

PDF ISBN: 978-92-68-29667-7 doi: 10.2792/6736898 KA-01-25-011-SV-N

Europeiska unionens
publikationsbyrå

Europeiska
medborgar-
initiativet